

MONT-ROIG

La Noguera

La Serra de Mont-roig, o simplement el Mont-roig, és una serra prepirinenca situada entre els municipis de Camarasa i de les Avellanes i Santa Linya, a l'aiguabarreig de la Noguera Pallaresa i el Segre. El sostre de la serra és la Pala Alta, amb 950 metres.

Us presentem dos itineraris per conèixer-la. Queda pendent una tercera opció, des de Sant Llorenç de Montgai.

De l'embassament de Camarasa a la Pala del Coll de Porta pel Pas del Sastre i retorn per la Cova del Tabac

Distància	13,3 km
Desnivell acumulat	920 m
Nivell de dificultat	Moderat
Data	17 de març de 2015
Cartografia	Editorial Piolet. Sant Llorenç de Montgai (1:20000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=9119394

Aquest itinerari recorre una bona part de la serra fins a la Pala del Coll de Porta. Visitarem un parell de coves i caminarem bona estona ran de cingle amb vistes a vol d'ocell sobre el congost i l'embassament de Camarasa. Podrem admirar la cinglera tant pel fil com pel peu.

Per accedir a la segona de les coves, la del Tabac, trobarem alguns passos equipats fàcils de superar. Els camins son ben definits i la direcció evident.

Està realitzat en sentit antihorari però també pot fer-se a l'inrevés.

Accés

A la C-13 entre Balaguer i Tremp, just passada la presa de Camarasa, entre els punts quilomètrics 47 i 48, trobarem a mà esquerra una petita explanada sobre el pantà amb espai per a uns quants vehicles.

Aparcament a la C-13 (340 m)

Marxem per un corriol pel costat de la carretera, travessem el túnel de servei i la presa fins a l'altre cap. Just abans d'entrar a l'altre túnel anem a la dreta (rètol indicador: Cova del Tabac 2,2 km) per un camí tot vorejant l'embassament.

Guanyem alçada tot separant-nos de la riba. Deixem a mà dreta el camí de les Feixes i anem a l'esquerra (rètol indicador: Cova del Tabac 1,4 km).

A la següent bifurcació (gran fita) deixem el camí (pel que retornarem) i anem a l'esquerra (W).

Camí del Pas del Sastre (467m)

Planerament primer, però després d'un gir de 90° (S), en fort pendent, anem atansant-nos al peu del cingle nord de l'Extrem, el cim més oriental del Mont-roig.

Bifurcació en Y on anem a l'esquerra i, poc més amunt, nova bifurcació on tornem a anar a l'esquerra, ara per un rastre poc definit, fins a peu de cingle on hi localitzem, envoltada d'heures, la cova del Pas del Sastre.

Cova-avenc del Pas del Sastre (635m)

De petites dimensions (40m de fondària), és més aviat una gran balma foradada per una xemeneia/avenc al fons, amb sortida a la plataforma superior. Es creu que antigament podia haver tingut continuïtat amb la veïna Cova del Tabac.

Reprenem el camí, revoltam el Pas del Sastre i atenyem la carena al punt on, just sota els nostres peus, hi ha la boca de la cova del Tabac.

Per un ben definit camí anem resseguint el fil del cingle fins que ens entaforem en una gran fondalada, on obviem els corriols que baixem a mà esquerra i atenyem una cruïlla en creu.

Pletiu de l'Extrem (752m)

Cruïlla entre el camí de la carena i el que puja del proper refugi forestal de l'Extrem o del Xut (a 75 metres a la dreta) i baixa al peu del cingle, per on retornarem.

Continuem recte (W) pel camí de la carena, superant les successives elevacions des de les que podem albirar, en aquella direcció, el sostre de la serra, amb la Pala Alta com a punt culminant, al bell mig. Sempre propers al fil del cingle per camí fàcil i ben fressat.

Pala del Coll de Porta (892m)

Coronada per tres grans fites. Vers el W hi ha el coll de Porta i poc més enllà la Pala Alta.

Gaudim d'una bona vista de la Serralada del Montsec i l'embassament de Camarasa al nord i de la muntanya de Sant Salvador, la Serra de Monteró i l'embassament de Sant Llorenç de Montgai, al sud.

Retornem sobre els nostres passos fins al Pletiu de l'Extrem on, a la cruïlla, anem a la dreta, baixant en fort pendent.

Portell de l'Extrem (655m)

Atenyem el camí que, pel Coll d'Orenga, puja de Sant Llorenç i Camarasa. Anem a l'esquerra. Baixem en fortíssim pendent a buscar el peu del cingle de l'Extrem on, ja més planerament, per una lleixa entre el peu i el Sòcol, continuem vers el NE.

Un pas equipat amb esglaons i cadena ens senyala, a mà esquerra, l'accés a la cova del Tabac.

Guanyem alçària i tornem enrere per una lleixa superior, amb alguns passos (fàcils) equipats amb cadenes i esglaons (alguns ben superflus). En un d'aquest passos hi ha la boca de l'avenc del Tabac.

El darrer pas (sis esglaons) ens deixa a la boca de la cova.

Cova del Tabac (633m)

Cavitat d'uns dos-cents metres de fondària, amb alguna galeria que abasta els 21 metres d'alçària. Del final de la cova, obstruït per sediments, en separen entre 7 i 9 metres amb la veïna del Pas del Sastre, raó per la que hom pensa que antigament constituïssin una sola cavitat que travessava l'Extrem d'una cara a l'altra. Més informació a [Espeleoindex](#).

Retornem al camí principal, passem als peus del Castell. Anem baixant i, quan passem pel costat d'un pou de glaç, ja som ben a prop de la bifurcació que a l'anada ens ha menat al Pas del Sastre. Des d'aquest punt desfem el camí fins al punt de sortida.

Nota: d'ençà el setembre de 2018 la cova és tancada. Per visitar-la poseu-vos en contacte amb l'Espai Orígens (973420427 www.espaorigens.es) o l'Ajuntament de Camarasa.

De Vilanova de la Sal a l'embassament de Camarasa per la carena

Distància	13,6 km
Desnivell acumulat	+684 -944m
Nivell de dificultat	Moderat
Data	29 d'abril 2015
Cartografia	Editorial Piolet. Sant Llorenç de Montgai (1:20000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=9572138

Itinerari lineal que careneja tota la serra de ponent a llevant, però be pot realitzar-se en sentit contrari. Cal disposar de mitjà de transport a cada cap.

Camins ben fressats, evidents i fàcils. Solament en comptats punts ens caldrà ajudar-nos amb les mans.

Accés

A Balaguer prenem la LV-9047 fins a Gerb i d'allí la LV-9046 fins a Vilanova. Una altra opció és per la C-12 en direcció a Àger, deixant-la a l'alçada de les Avellanes per prendre a mà dreta, direcció a Vilanova.

Vilanova de la Sal (605m)

Sortim del poble vers el NE per la pista a l'estació. Rètols indicadors que seguim a, entre altres, Fontanelles i Ermita de Montalegre. La deixem al cap de tres-cents metres (rètols) pel Camí del Prat.

Obviem bifurcacions a dreta i esquerra. Si estem atents podrem veure un corriol a mà dreta pel que farem drecera. Si no, a la bifurcació prenem la pista de més a la dreta (camí de Fontanelles) fent un gir de 180°. L'ermita, encimbellada dalt d'un turó destaca vers l'ENE.

Fontanelles (560m)

Bifurcació indicada. No fem cas del rètol que ens mena anar pel ramal de la dreta (1). Baixem pel camí del mig per visitar el roure monumental i prenem un camí per sota de la caseta de la font. A la propera bifurcació (indicada) anem a la dreta, obviant el camí a Santa Margarida i a l'estació.

Guanyem alçària per camí ben fressat. El pendent augmenta després de la Collada de Llorenç. Fem una gran marrada per guanyar un replà i tornem a pujar fort fins a creuar la pista.

Continuem camí per l'altre voral i, paral·lels a la pista, atenyem l'ermita.

Mare de Déu de Montalegre (868m)

Encimbellada sobre turó més occidental de la serra, no n'hem localitzat informació històrica. Coronada amb campanar d'espada, té porxada de doble arc sota coberta.

Continuem per camí ben fressat vers l'E, guanyant alçària, tot i salvant diverses sifonades, separant-nos sovint del fil del cingle.

Pala Alta (950m)

Vèrtex geodèsic i punt culminant de la serra. Podem gaudir-hi d'una àmplia panoràmica de la comarca amb l'embassament de Camarasa i el Montsec com a teló de fons, al nord. El de Sant Llorenç de Montgai i la Serra de Monteró a migdia. I els estols de voltors circumval·lant sobre els nostres caps.

Fort pendent per davallar al Coll de Porta on seguim uns pocs metres la pista del Camí de les Altures. Aviat la deixem (2) i empenem de nou el camí on ens cal recuperar bona part de l'alçada perduda. Per fort pendent amb algun pas on haurem d'ajudar-nos amb les mans, assolim el cim de la Pala del Coll de Porta.

Seguim per camí ben definit, evolucionant per la dent de serra carenera, ara més propers al fil del cingle.

Pletiu de l'Extrem (752m)

Cruïlla de camins on confluïm amb el que puja del Portell de l'Extrem (3). A 75 metres per l'esquerra hi ha el refugi forestal de l'Extrem o del Xut.

L'Extrem (o Estremera) és el sector més llevantí de la serra, on trenca la direcció E-W, encarada a migdia i perpendicular al Segre, per passar a la de NE-SW, paral·lela al riu. Formant amb aquest i la veïna Serra Carbonera el Congost de Camarasa. És també el sector on s'hi localitzen les cavitats de la Cova del Tabac i del Pas del Sastre.

Continuem doncs vers el NE, els plecs de la carena són més suaus i el camí planer. A l'alçada de la Cova del Tabac, que no podem veure perquè queda just sota els nostres peus, el camí ens mena baixar per una comella (NW) deixant el cim del Mont-Roig (4) a mà dreta.

Revoltem pel Pas del Sastre (NE) i ben aviat trobem a mà dreta un poc definit corriol que mena a la cova homònima (5).

Després encarem una baixada de fort pendent per entremig de la pineda (N). Un gir de 90° (E) ens mena per camí més planer fins a la cruïlla amb el camí a la Cova del Tabac.

Camí de la Cova del Tabac (467m)

Atenyem un camí transversal encara més fressat que el que veníem. El prenem a l'esquerra (6). És ample i de bon fer. Descriu una gran marrada a l'extrem de la qual obviem el camí de les Feixes (rètol indicador) que s'enfila per l'esquerra.

Poc abans de la riba una barana protegeix el pas i, un cop a baix, continuem fins a la presa, la travessem i, a l'altre cap, pel túnel de servei i pel costat de la carretera del Doll (C-13) arribem a l'aparcament.

- (1) És el Camí de les Altures que puja a la serra i, pel Coll de Porta, mena al Pletiu de l'Extrem.
- (2) La retrobarem al refugi forestal del Xut, on acaba.
- (3) Al Portell s'hi ajunta el camí que ressegueix el peu del cingle (Cova del Tabac,...) i el que, pel Coll d'Orenga, puja de Sant Llorenç i Camarasa.
- (4) També se l'anomena la Proa per la forma que pren vistos des del nord.
- (5) Podem albirar on es localitza la boca al peu d'una gran heura. Arribar-hi és cosa de poca estona.
- (6) Per la dreta ens menaria en direcció a la Cova del Tabac i a resseguir el peu de la cinglera pel Sòcol de l'Extrem.